

■ Сугучча

ПАДНЯБЕСНЫЯ ПРАЕКТА

У Пекінскім універсітэце замежных моў з'явіцца беларуская кафедра

3 22 па 26 жніўня ў Пекіне праходзіў юбілейны, 25-ы, міжнародны кірмаш, які лічыцца адным з найбуйнейшых у свеце. Даволі прадстаўніча там выглядала і беларуская дэлегацыя. А ўвогуле былі прадстаўлены экспаненты са 100 краін.

Пра перспектывы плённага супрацоўніцтва з Паднябеснай расказаў дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» **Алесь БАДАК**:

— Адно з найбуйнейшых пекінскіх выдавецтваў замежных моў, якое спецыялізуецца на міжнародных кантактах і праектах, ініцыявала стварэнне асацыяцыі «16+1»: гэта 16 краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы плюс Кітай. Беларусы прысутнічалі там у якасці назіральнікаў, але сам факт стварэння і правядзення такога форуму вельмі цікавы. Думаю, з часам мы прыоймем гэты вопыт. Было б вельмі добра, калі б нешта падобнае з'явілася і ў Беларусі.

Думаецца, стварэнне міжнароднага выдавецкага цэнтра стала крокам наперад у развіцці выдавецкай справы. Аднак падчас Пекінскага міжнароднага кірмаша было падпісана і шмат іншых знакавых дагавораў, важных для Беларусі.

— З адным з кітайскіх выдавецтваў мы працуем над стварэннем у нашай краіне беларуска-кітайскіх размоўнікаў, — адзначыў **дырэктар выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» Уладзімір АНДРЯЕВІЧ**. — Працуем над тым, каб ужо налета выдаць беларуска-кітайскі слоўнік. Паколькі кітайскія калегі праявілі такую ініцыятыву, мы яе з задавальненнем падтрымалі. На сённяшні дзень ёсць кітайскія размоўнікі з 98 краінамі, а з нашай пакуль не было. Думаю, гэта будзе знакавы праект.

Дырэктар выдавецтва «Народная асвета» Вікторыя КАЛІСТРАТАВА

Фота: БелТА

таксама не ўтойвала радасці ад пачатку плённага супрацоўніцтва з кітайцамі:

— Сярод усіх праектаў асабліва парадавала адна з прапаноў «Народнай асветы». У сувязі з тым, што ў Пекінскім універсітэце замежных моў з пачатку гэтага навучальнага года адкрываецца кафедра беларускай мовы, нам прапанавалі падрыхтаваць падручнік па беларускай мове для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў Кітая. Будзе заключана дагавор для гэтага праекта, але ён пакуль не падпісаны, бо патрабуецца зацвярджэнне нашага Міністэрства адукацыі. Пасля яго атрымання падпішам кантракт. Тое, што кітайцы хочуць вывучаць беларускую мову, — гэта вельмі пазітыўная тэндэнцыя.

Варта адзначыць, што 11 верасня ў краме «Кнігі і кніжачкі», што знаходзіцца на праспекце Незалежнасці, 14 у беларускай сталіцы, плануецца адкрыццё так званых кітайскіх кніжных паліц. Там можна будзе больш даведацца пра Паднябесную. Важна і тое, што паміж нашымі краінамі

падпісаны дагавор аб імпарце і экспарце кніг.

— Разам з намеснікам міністра інфармацыі Беларусі Ігарам Бузюўскім у Кітаі мы наведвалі кампанію Huawei, дзе з яе прадстаўнікамі абмяркоўвалі магчымасць інфарматызацыі «Белкнігі» іх сіламі, — расказаў **дырэктар «Белкнігі» Алесь ВАШКЕВІЧ**. — Такая работа магчымая ў двух кірунках. Па-першае, гэта абнаўленне праграма забеспячэння, якое ёсць сёння ў «Белкнізе» для ўліку тавараабароту, — трэба зрабіць яго больш сучасным, інфарматыўным, дынамічным. Другі кірунак — кампанія Huawei актыўна працуе ў так званай сістэме Разумны дом. Я думаю, было б нядрэнна ўвесці навамодныя гаджэты ў нашы кнігарні, каб яны сталі больш цікавымі для моладзі, і сумяшчаць тую класіку, якой з'яўляецца папяровая кніга, з нейкімі іншымі цікавінкамі, дэвайсамі. Да таго ж гэта дапаможа стварыць пэўны партрэт нашага пакупніка.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

■ Актуальна

НА РАРЫТЭТАХ ІНАВАЦЫІ НЕ СТВАРЫЦЬ

Як працуе прамысловасць Віцебшчыны, якія праблемы існуюць і што трэба зрабіць, каб сярод прадпрыемстваў не было аўтсайдараў? Гэтыя пытанні абмяркоўваліся на чарговым пасяджэнні Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта.

30 НОВЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ

У дзейнасці прамысловага комплексу вобласці ёсць пэўныя станоўчыя вынікі. Як у забеспячэнні аб'ёмных паказчыкаў, так і ў павышэнні эфектыўнасці работы гэтай галіны.

Паводле слоў **Алега МАЦКЕВІЧА, першага намесніка старшыні аблвыканкама**, у студзені — ліпені валавая дабаўленая вартасць у прамысловасці ў параўнанні з аналагічным леташнім перыядам узрасла на 12,7 %.

Паводле інфармацыі на пачатак жніўня, запасаў прадукцыі на складах захоўваецца толькі 39,3 % да сярэднямесячнага аб'ёму вытворчасці — і гэта параўнальна нізкі паказчык. Высокая ўдзельная вага адгружанай інавацыйнай прадукцыі — 31,1 %.

У першым паўгоддзі пачалі гаспадарчую дзейнасць 30 новых прамысловых арганізацый і вытворчасцяў. У прыватнасці, у Дубровенскім раёне стварылі прадпрыемства па перапрацоўцы мяса, у Полацкім — па перапрацоўцы і кансерванні рыбы, выпуску металканструкцый для абсталявання і добраўпарадкавання тэрыторый.

Але 12 рэгіёнаў з 21 не выйшлі на ўзровень першага паўгоддзя мінулага года па індэксе прамысловай вытворчасці.

Кіраўніцтва абласной вертыкалі ўлады тлумачыць гэта тым, што не прымаюцца належныя меры па загрузцы прадпрыемстваў як з боку кіраўнікоў, так і з боку выканкамаў, абласных аб'яднанняў.

— За студзень — чэрвень магутнасці арганізацый дзяржаўнага аб'яднання «Мяса-малочныя прадукты» па перапрацоўцы жывёлы былі загрузаны на 68 %. І гэта пры адназначным рэжыме працы! Малака — на 69 %...

Па вытворчасці піва на прадпрыемстве «Полацкія напіткі і канцэнтраты» — на 48 %, квасу — на 10 %. Па выпуску раскідвальнікаў у ААТ «Оршааграпрамаш» — на 50 %. Такія прыклады можна прывесці практычна па кожным рэгіёне, — удакладніў **Алег Мацкевіч**.

Разлічвацца трэба своечасова

Як можна вырабляць канкурэнтаздольную, высокатэхналагічную і інавацыйную прадукцыю, арыентаваную на экспарт, калі станкам і іншаму абсталяванню на прадпрыемствах дзясяткі гадоў? Напрыклад, на ААТ «Тэхналіт Полацк» у вытворчасці выкарыстоўваецца рырэтэ, які працуе аж з 1938 года!

Зношанасць абсталявання на Лепельскім рамонт-

на-механічным заводзе — 82,4 %, аршанскім доследна-механічным заводзе «Металіст» — 70,3 %, Аршанскім інструментальным заводзе — 62,2 %, ААТ «Завод ПАК» — 78,8 %, заводзе «Беліт» — больш за 61,3 %, ААТ «Віс-тан» — 59,9 %, ААТ «Вісас» — каля 71,9 %...

Канешне, калі заводы працуюць неэфектыўна, адпаведна, заробкі там невялікія. І жах (а як яшчэ тае назваць) для работнікаў, калі грошы затрымліваюць. Напрыклад, цяжкае становішча з разлікам з людзьмі ўжо некалькі месяцаў на адным з лепельскіх прадпрыемстваў. Там, дарэчы, памер сярэднямесячнай зарплаты — менш за 500 рублёў. Кіраўніцтва аблвыканкама патрабавала своечасова выплачваць работнікам заробленыя імі грошы.

Дарэчы, у Віцебскай вобласці сярэдняя заробная плата ў прамысловасці ў чэрвені бягучага года складала 937,4 рубля.

Павысіць адказнасць

Лагічна, што Віцебшчына, якая мяжуе з Расіяй, вельмі «падвязаная» на экспарт у гэту краіну. На жаль, кіраўнікі прадпрыемстваў не вельмі актыўна засвойваюць іншыя рынкі збыту. Напрыклад, у Кітаі запатрабаваныя торф, марожатка, сухое малако, сыроватка. А пастаўкі ў КНР мізэрныя.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай Шарснёў пацікавіўся ў кіраўніцтва аб'яднання «Мяса-малочныя прадукты», як вядзецца збыт, напрыклад, ва Украіну. Там у ліку іншага назіраецца недахоп свініны. Як высветлілася, адказнага няма.

— Быў бы адказны супрацоўнік канкрэтна за супрацоўніцтва з Украінай, быў бы іншы падыход да канкрэтнага кірунку экспарту і адпаведны вынік! — паразважаў губернатар.

Ён заклікаў дырэктараў пралічваць усё па-гаспадарску, як гэта робяць бізнесмены. Каб працаваць не дзеля адпрацоўкі зарплаты.

Сёння да кіраўнікоў патрабаванні жорсткія. І яны павінны не апраўдваць, мякка кажучы, свае недапрацоўкі нейкімі прычынамі, а разам з падначаленымі аналізаваць іх і шукаць выхад, каб выправіць сітуацыю. Трэба дзейнічаць як у арміі, на вытворчасці таксама неабходны строгая дысцыпліна і дасягненне пастаўленых задач.

На пасяджэнні таксама было даручана навесці парадак на прадпрыемствах. Як і значна палепшыць становішча тых, дзе ёсць вытворчыя праблемы. Кіраўнікоў пазней запрасяць для справаздачы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ЕЎРОПА СПРАБУЕ ВЫРАТАВАЦЬ СГА

Падчас эскалацыі кітайска-амерыканскай гандлёвай вайны набірае абароты працэс па абароне Сусветнай гандлёвай арганізацыі (СГА), неабходнасць якой пастаўлена пад сумненнем. Для гэтага ЕС правядзе ў верасні сустрэчу ў Бруселі з міністрамі гандлю ЗША і Японіі. Гэтая сустрэча стане часткай намаганняў, у рамках якіх мяркуецца прадухіліць працэс маргіналізацыі СГА, перадае Bloomberg. Па даных агенцтва, якое спасылалася на свае крыніцы, сустрэчы будзе папярэднічаць каля дзесяці нарад на высокім узроўні па ўсім свеце, якія пройдуць у мэтах паслаблення напружанасці ў сферы гандлю. Раней паведамлялася, што ў пачатку ліпеня ЗША ўвялі пошліны на тавары з Кітая, заявіўшы аб няздольнасці СГА вырашаць эканамічныя праблемы.

САУДАЎСКАЯ АРАВІЯ РЭФАРМУЕ ЭКАНОМІКУ Ё ДОЎГ

Саудаўская Аравія мае намер прыцягнуць фінансаванне замежных банкаў на суму 11 мільярдаў долараў для правядзення эканамічных рэформаў у краіне. Пра гэта паведамляе Financial Times. Як адзначае газета, дзірка ў бюджэце краіны з'явілася з-за таго, што не адбылося IPO (першаснае размяшчэнне акцый) кампаніі Saudi Aramco, якое павінна было стаць найбуйнейшым у гісторыі. Раней паведамлялася са спасылкай на крыніцы, што Эр-Рыяд адмовіўся ад першаснага размяшчэння на біржы пяціпрацэнтнага пакета акцый найбуйнейшай у свеце нафтавай кампаніі Saudi Aramco. Здзелка была анансаваная наступным прынцам краіны Мухамадам бін Салманам яшчэ ў 2016 годзе. Яна павінна была стаць галоўнай часткай глабальнай праграмы «Бачанне-2030» па рэфармаванні эканомікі і грамадскага жыцця Саудаўскай Аравіі. Выхад кампаніі на IPO павінен быў прынесці бюджэту Саудаўскай Аравіі, па некаторых ацэнках, 100 мільярдаў долараў. Здзелку неаднаразова пераносілі. Аб яе магчымай адмене ўпершыню стала вядома вясной гэтага года.

НА КІПРЫ ТЫСЯЧЫ НАСТАЎНІКАЎ ВЫЙШЛІ НА ДЭМАНСТРАЦЫЮ

Больш за 10 тысяч чалавек у сталіцы Кіпра Нікасіі ўдзельнічалі ў дэманстрацыі пратэсту супраць рэформы адукацыі, паведамляе газета «Філелектэрас». Гэта была адна з самых масавых акцый пратэсту за апошнія гады. Урад Кіпра мае намер правесці «рацыяналізацыю адукацыі», яго асноўная мэта — скараціць адпаведныя выдаткі прыкладна на 30 мільянаў еўра і паменшыць колькасць настаўнікаў. Па словах прадстаўнікоў урада, гэтыя меры былі падрыхтаваныя пасля дакладаў і прапаноў Сусветнага банка і вывучэння адпаведных даных Арганізацыі эканамічнага супрацоўніцтва і развіцця пра аптымальнае выкарыстанне людскіх рэсурсаў у сферы адукацыі. Як піша кіпрская прэса, урад спрабуе знайсці прыхільнікаў сярод некаторых бацькоў і ў царкве. Кіпрскія настаўнікі заяўляюць, што рэформа руйнуе дзяржаўную сістэму адукацыі. Яны патрабуюць захаваць бясплатную адукацыю.

У ГЕРМАНІІ ЗНОЎ УЗВЯДУЦЬ БЕРЛІНСКУЮ СЦЯНУ

Дакладная копія Берлінскай сцяны, якая падзяляла ФРГ і ГДР з 1961-га да 1989 года, з'явіцца ў цэнтры сталіцы Германіі. Арт-аб'ект будзе ўзводзіцца групай мастакоў з сярэдзіны кастрычніка і будзе доўжыцца чатыры тыдні, паведамляе AP. Уваход у зону арт-аб'екта будзе платным — €15, арганізатары разлічваюць на 1,5-3 тысячы наведвальнікаў у дзень. Падчас агляду аб'екта будзе прапанавана здаць свае смартфон і гаджэты ў абмен на тэлефоны з індывідуальнымі экскурсійнымі маршрутамі. З дапамогай прылады можна будзе паглядзець дакументальны фільм, а таксама ў віртуальным рэжыме наведваць выстаўкі і канцэрты. Па словах аўтараў арт-праекта, яны маюць на мэце прапанаваць наведвальнікам здзейсніць падарожжа ў іншую краіну і зразумець, што значыць губляць пачуццё свабоды.

